

Kedves Közönségünk!

Mint ismeretes, Szeged MJV Közgyűlése 2022. október 21-i ülésén takarékoskodási intézkedésként közművelődési, kulturális és sportlétesítmények ideiglenes, téli bezárásáról döntött. Ennek értelmében januárban és februárban zárva tartott a Korzó Zeneház és a Szegedi Nemzeti Színház is, ami befolyásolta az erre a két hónapra tervezett bérletes koncertjeink megtartását. A koncerteket új időpontokban tartjuk meg. A Fricsay-bérlet egy májusi koncertjének napján – egyeztetési okokból – ugyanannak a bérletnek egy halasztott koncertjét tartjuk; az eredetileg tervezett műsor kerül az új időpontra.

Mostantól a május 16-i koncertig nincs változás a meghirdetett műsortervben.

Az évad végének további koncertjei időrendben:

2023. MÁJUS 23. kedd 19.30, Szegedi Nemzeti Színház **FRICSAY-bérlet/3** eredetileg JANUÁR 17. **BEETHOVEN ÉS MOZART**

- L. van Beethoven: Coriolanus – Nyitány, Op. 62
- L. van Beethoven: I. zongoraverseny, C-dúr, Op. 15
- W. A. Mozart: 39. szimfónia, Esz-dúr, K. 543

szólista: Kovács Gergely – zongora, vezényel: Rafael Sánchez Araña (Spanyolország)

2023. JÚNIUS 6. kedd 19.30, Szegedi Nemzeti Színház **VASZY-bérlet/3** eredetileg JANUÁR 10. **BARTÓK ÉS KODÁLY**

- Bartók Béla: Concerto zenekarra
- Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus

közreműködők: László Boldizsár (tenor) és a Vaszy Viktor Kórus (karigazgató: Gyüdi Sándor), vezényel: Pál Tamás

2023. JÚNIUS 20. kedd 19.30, Szegedi Nemzeti Színház **FRICSAY-bérlet/6** eredetileg MÁJUS 23. **SKÓCIA ROMANTIKÁJA**

- F. Mendelssohn-Bartholdy: Hebridák – nyitány, Op. 26.
- M. Bruch: Skót fantázia, Op. 44
- F. Mendelssohn-Bartholdy: III. („Skót”) szimfónia, a-moll, Op. 56

szólista: Behán László Dezső – hegedű, vezényel: Pál Tamás

2023. JÚNIUS 27. kedd 19.30, Szegedi Nemzeti Színház **VASZY-bérlet/4** eredetileg FEBRUÁR 7. **NÉMET ROMANTIKA**

- J. Brahms: D-dúr hegedűverseny, Op. 77
- A. Bruckner: III., d-moll szimfónia

szólista: Sztathatosz Sebestyén – hegedű, vezényel: Gintaras Rinkevičius (Litvánia)

A **VASÁRNAPI MATINÉ** és a **CSOKIMATINÉ** bérletek halasztott koncertjeinek új időpontjáról a Vasárnapi matiné sorozat március 26-án – eredeti időpontban – sorra kerülő koncertjein szórólapokon, valamint honlapunkon és hírlevelünkben fogunk tájékoztatást adni.

Megértésüket köszönjük és várjuk Önöket az új időpontokban!

SZEGEDI SZIMFONIKUS ZENEKAR

H-6720 Szeged, Széchenyi tér 9.
Tel./Fax: 62/420-256, 426-102 és 20/250-2624
Web: www.symph-szeged.hu
E-mail: orch@symph-szeged.hu
Igazgató: Gyüdi Sándor

FILHARMÓNIA MAGYARORSZÁG

NONPROFIT KFT. – SZEGEDI IRODA
H-6720 Szeged, Klauzál tér 7.
Telefon: 62/425-260; 30/913-0307
E-mail: szeged@filharmonia.hu
Irodavezető: Komlódi Jánosné Ágnes

Szeged

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

SZEGEDI SZIMFONIKUS ZENEKAR

A JÓ ZENE BOLDOGÍT

RICHARD STRAUSS ÉS RACHMANINOV

RICHARD STRAUSS ÉS RACHMANINOV

■ **R. Strauss: Halál és megdicsőülés, Op. 24**
– szimfonikus költemény

■ **S. Rachmaninov: II. szimfónia, e-moll, Op. 27**

vezényel: *Jacopo Sipari di Pescasseroli* (Olaszország)

Richard Strauss (1864–1949) szimfonikus költeményének partitúráját 1889 novemberében fejezte be, a premierre 1890 júniusában került sor. Ekkor még vonatkozott attól, hogy művét részletes programmal lássa el. 1895-ban azonban a karmester Friedrich von Hausegger kérésének eleget téve az alábbi magyarázatot vetette papírra: „Mintegy hat esztendeje támadt a gondolatom, hogy szimfonikus költeményben ábrázolom egy személy halálát, aki a legmagasabb eszményeket tűzte ki céljául, következképpen valószínűleg művész volt. A beteg férfi ágyban fekszik, alszik, nehezen, szabálytalanul lélegzik; kellemes álmok mosolyt varázsolnak arcára, szenvedése ellenére; álma megkönnyebbül; felébred. Megint szörnyű fájdalmak gyötrik; tagjai lázban reszketnek – ahogy a roham végéhez közeledik és visszatér a fájdalom, megjelenik előtte élete útjának gyümölcse, az eszme, az Esmény, amelyet megvalósítani igyekezett, hogy művészetét kifejezze, amelyet azonban nem volt képes tökéletesíteni, mert emberi lény nem tökéletesíthette. Közeledik halálának órája, a lélek elhagyja a testet, hogy az örök mindenségben a legdicsőbb alakban találjon tökéletességre, amelyet itt a földön nem érhettek el!”

Jóval később, évtizedek múltán próbált elhatárolódni ettől a direkt leírástól, úgy fogalmazott, hogy a „**Halál és megdicsőülés** tisztán a képzelet terméke, nem alapul semmilyen személyes élményen. Gondolat volt csak, mint bármely másík, végső soron valószínűleg zenei igény, hogy – a *Macbeth* után (amely d-moll kezdődik és végződik) és a *Don Juan* után (amely e-moll kezdődik és végződik) – olyan darabot írjak, amely c-mollban kezdődik és C-dúrban végződik. Ki tudja?”

Érdekes adalék, hogy 1949-ben, gyógyíthatatlan betegségének utolsó napjaiban így szólít menyéhez, Alice-hoz: „*Furcsa, de a haldoklás pontosan olyan, ahogyan hatvan éve megkomponáltam a Halál és megdicsőülésben!*” Talán épp a haldoklás különösen intenzív, képszerű, és éppen ezért borzongást keltő ábrázolása miatt vált e kompozíció a maga idejében igen népszerűvé,

annak ellenére, hogy zenei nyelve megdöbbentően merész volt. Innentől kezdve a közönség Straussban látta Liszt Ferenc örökösét, ill. a liszti szimfonikus költemények jellegzetes dramaturgiájának (a hős bukása és felmagasztosulása) továbbfejlesztőjét.

(forrás: www.filharmonikusok.hu)

„**Sergej Rachmaninov** (1873–1943) különleges, túlzásfolt és érzelmes stílusa leginkább Csajkovszkijt tekintheti elődjének. Zongoristaként Chopin és Liszt jelentős hatása mellett barátja, Szkrjabin is hatott rá.”

Zeneszerzői pályájának kezdetén nagy törést jelentett, hogy huszonnégy évesen komponált I. szimfóniája a szentpétervári ősbemutatón csúfosan megbukott, s a korabeli kritika „tehetségtelennek, dilettánsnak” bélyegezte. Hat évnek kellett elteltelnie, míg rászánta magát egy újabb kísérletre a szimfónia műfajában.

„1905-ben, 30 éves kora körül *Rachmaninov* a Bolsoj karmestereként bemutatta Moszkvában két egyfelvonásos operáját, a *Fösvényt*, és a *Francesca da Rimini*. Ezután – valószínűleg nem függetlenül a politikai helyzettől – elindult Európába, megalapozni a karrierjét. Bár véglegesen csak 1917-ben hagyta el Oroszországot, 1906 és 1909 között főleg *Drezdában* tartózkodott.”

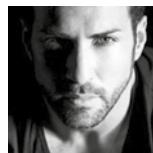
Az 1906-ig zongoraművészként és karmesterként is rendkívül aktív szerző ez idő tájt visszavonult az előadóművészi tevékenységtől, hogy minden idejét a komponálásnak szentelje. Családjával együtt *Drezdába* költözött, s itt írta meg a *Holtak szigete* című szimfonikus költeményt, illetve a grandiózus **II. szimfóniát**, melynek ősbemutatóját 1908. február 8-án Szentpétervárott tartották – kirobbanó sikerrel. Még ugyanabban az évben, a szerző vezényletével Moszkvában, Varsóban és Antwerpenben is előadták a hagyományos, négytétéles szerkezetet követő, késő romantikus fogantatású szimfóniát, mely a kutatók szerint szoros tematikus-motivikus rokonságot mutat a komponista négy évvel korábban írt, A *fösvény* lovag című operájával.

2023. MÁRCIUS 7.

kedd 19.30, Szegedi Nemzeti Színház **FRICSAY-bérlet /4**

„A *drezdai évek* zeneszerzői termése igen gazdag, emellett a szerző stílusa egyfajta letisztulást, érettséget ért el ekkoriban, amit leginkább a *II. szimfónia* és a *III. zongoraverseny* mutat. A *II. e-moll szimfónia I. tételében* a nyitó ütemek erőteljes, karakteres mozzanatai egységesítő elemként működnek a tétel során; ahogy egyébként ezt az eljárást már az első szimfóniánál is alkalmazta a szerző. A lassú tétel szárnyaló dallamossága éppúgy új stílusjegyek tekinthető, ahogy a *Scherzo* tételben jellemző gazdag, színes zenekarkezelés is. Energikus finálé zárja a művet. A témák kivételesen nagylélegzetű volta, a kidolgozás és a formaarányok időbeli szabadsága eredményezte azt a régebbi rossz hagyományt, hogy ezt a szimfóniát húzásokkal adták elő, ami természetesen csak hátrányára szolgálhatott a zenei lényeg érvényesülésének.” Illés Mária

Jacopo Sipari di Pescasseroli

1985-ben született az olaszországi L'Aquilában. Zongora, zeneszerzés és magánének szakon diplomázott szülővárosában, az Alfredo Casella Konzervatóriumában. Karmesteri tudását számos bel- és külföldi mesterkurzuson tökéletesítette. Már fiatalon több rangos zenei elismerést mondhatott magának. A Torre del Lago Puccini Fesztivál első vendégkarmestere, a „Mezza Estate” Fesztivál művészeti vezetője az abruzzói Tagliacozzóban, vendégprofesszor a Mexikóvárosi Nemzeti Konzervatórium karmesterképzőjében. Neves olasz zenekarok mellett vezető együtteseket dirigált Szerbiában, Bulgáriában, Romániában, Ukrajnában, Mongóliában, Görögországban, Törökországban, Qatarban és Mexikóban. Olasz operaházak és fesztiválok mellett operakarmesterként vendégzerepelt Szerbiában, Bulgáriában, Azerbajdzsánban, Grúziában, Mongóliában és Nicaraguában. Jelentős egyházzenei aktivitása: számos hangversenyt vezényelt a Vatikán és Róma főtemplomaiban. Televíziós fellépései mellett a Paramax Stúdió *Turandot* filmjét dirigálta, mely az opera bemutatójának 90. évfordulója alkalmából készült.

KÖVETKEZŐ KONCERTJEINK

2023. MÁRCIUS 26.

vasárnap 10 és 12 óra (vólasztható!),
Korzó Zeneház **VASÁRNAPI MATINÉ /3**

**FÖLSZÁLLOTT A PÁVA
– NÉPDALTÓL A SZIMFONIKUS VARIÁCIÓKIG**

■ **Kodály Zoltán: Fölszállott a páva – variációk magyar népdalra**

zongorázik, magyaráz és vezényel: *Pál Tamás*

2023. ÁPRILIS 4.

kedd 19.30, Szegedi Nemzeti Színház
VASZY-bérlet /5

**ROMANTIKA
ÉS XX. SZÁZAD**

■ **R. Schumann: Manfred – Nyitány, Op. 115**

■ **Hidas Frigyes: Oboaverseny no. 1**

■ **F. Schubert: X. szimfónia, D-dúr, D. 936a**

szólista: *Zászkaliczky András* – oboa
vezényel: *Rüdiger Bohn* (Németország)

Koncertjeinkre jegyek válthatók online a jegymester.hu oldalon, személyesen a Filharmónia szegedi jegyirodájában (Klauzál tér 7) vagy koncert előtt a helyszínen.